

ARGUMENTAREA

necesității de inițiere a negocierilor asupra proiectului Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea implementării proiectului „Mecanismul de Eficiență Energetică Revolving din Moldova (MEERM)”

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern

1. Informații generale:

Republica Moldova are un angajament internațional în domeniul eficienței energetice, reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și decarbonizării economiei. Pentru a atinge acest obiectiv Ministerul Energiei a stabilit mai multe priorități, inclusiv dezvoltă politici și programe pentru a sprijini eficiența energetică și decarbonizarea în țară.

În acest context, proiectul „Mecanismul de Eficiență Energetică Revolving din Moldova (MEERM)” (în continuare – Proiect) vizează reducerea consumului de energie în clădirile publice prin implementarea măsurilor de eficiență energetică și crearea Fondului Revolving pentru Eficiență Energetică, care va permite recuperarea investițiilor din economiile realizate la facturile energetice ale beneficiarilor, asigurând sustenabilitatea financiară pe termen lung. În prima etapă, mecanismul va funcționa prin contractare tradițională, cu posibila tranziție ulterioară către model Super-ESCO. În vederea realizării Proiectului urmează a fi încheiat un Acord de împrumut (în continuare – Acord) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în sumă de 50,0 mil. USD.

Proiectul Acordului constituie un contract interstatal.

Proiectul Acordului este constituit din V Articole, 3 Anexe și 1 Apendice, care conțin clauze privind condițiile financiare ale împrumutului, angajamentele părților contractante etc.

2. Informații privind conținutul contractului:

Scopul Acordului constă în finanțarea măsurilor de sporire a eficienței energetice în clădirile publice, precum și instituirea unui mecanism de finanțare sustenabil dedicat investițiilor în domeniul eficienței energetice.

Pentru realizarea acestor obiective, BIRD va acorda Republicii Moldova un împrumut în valoare de 50,0 mil. USD (cincizeci de milioane de dolari SUA).

Proiectul este structurat în 2 componente principale, care reprezintă activitățile de bază ce urmează să fie desfășurate:

Componenta 1 (47,00 mil. USD împrumut BIRD și 0,65 mil. USD grant M-GROW): Investiții în eficiență energetică în clădiri. Reabilitarea energetică a clădirilor publice și adăposturi pentru reducerea consumului de energie, integrarea surselor regenerabile și creșterea rezilienței climatice;

Componenta 2 (3,00 mil. USD împrumut BIRD și 1,35 mil. USD grant M-GROW): Suport pentru implementarea Proiectului și asistență tehnică. Asigură managementul proiectului, dezvoltarea capacităților instituționale ale IP Centrul Național pentru Energie Durabilă și consolidarea cadrului legal necesar operaționalizării mecanismului revolving.

Proiectul Acordului nu are drept scop implementarea altor contracte existente sau amendarea/ substituirea acestora.

Proiectul Acordului va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova, urmând să intre în efectivitate odată cu îndeplinirea tuturor condițiilor specificate în proiectul Acordului, dar nu mai târziu de 150 de zile de la data semnării acestuia.

Acordul se încheie pe perioada derulării Proiectului, data încheierii (Closing Date) fiind 30 decembrie 2031. Valabilitatea acestuia se extinde până la rambursarea integrală a sumelor trase și plata comisioanelor/dobânzilor aferente (Anexa 2, Secțiunea III, Partea B, Punctul 2).

Amendarea Acordului se va face doar în cazul în care ambele părți au convenit asupra acestuia și va fi amendat conform legislației naționale.

B. Analiza de impact

1. Aspectul politic, cultural și social: Proiectul Acordului nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova. Totodată, acesta va spori relațiile cu țările ce fac parte din Grupul Băncii Mondiale, ceea ce este un beneficiu la nivel internațional. De asemenea, se estimează că 60 000 de cetățeni vor beneficia de un mediu confortabil și eficient ca rezultat al modernizării infrastructurii energetice. Reducerea consumului de energie în sectorul public scade presiunea pe bugetul de stat pentru plata utilităților. Reducerea consumului de energie deasemenea contribuie la sporirea securității și rezilienței energetice a țării în fața crizelor, eliberează resurse bugetare ce pot fi direcționate spre alte priorități sociale și consolidează încrederea populației în capacitatea statului de a asigura servicii publice de calitate și infrastructură durabilă.

2. Aspectul economic și de mediu: Se estimează că Proiectul vor genera economii de energie de minimum 20% pentru fiecare clădire renovată și va contribui la reducerea anuală a emisiilor de CO₂ cu cca. 6.500 tone, cu o perioadă maximă de recuperare simplă a investiției de până la 20 de ani. Reducerea consumului de energie în sectorul public contribuie la reducerea dependenței energetice a țării și la optimizarea cheltuielilor bugetare pentru utilități. Modernizarea clădirilor publice și utilizarea surselor de energie regenerabilă generează un impact politic pozitiv, demonstrând capacitatea statului de a atrage investiții durabile.

Contractarea împrumutului BIRD de 50.000.000 USD implică costuri financiare (comision inițial 0,25%, comision de angajament 0,25% pe an, rată variabilă a dobânzii), având impact asupra datoriei publice. Acest impact este atenuat de economiile bugetare realizate la plata utilităților și de cofinanțarea din grantul Fondului Fiduciar M-Grow.

Implementarea Acordului va permite Republicii Moldova să consolideze un model funcțional de refinanțare (Fond Revolving), sporind capacitatea de a atrage noi finanțări externe nerambursabile și investiții private în domeniul tranziției verzi și eficienței energetice.

3. Aspectul normativ: Proiectul Acordului este compatibil cu instrumentele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU și legislația Uniunii Europene.

În vederea identificării actelor normative necesare pentru modificare și cele ce urmează a fi elaborate a fost constituit un grup de lucru. Astfel, vor fi necesare modificări ale Legii nr.139/2018 cu privire la eficiența energetică, Legii nr. 181/2014 cu privire la finanțele publice și responsabilitățile bugetar-fiscale, Hotărârii Guvernului nr. 1093/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind furnizarea serviciilor energetice, Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 216/2015 cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar. Totodată, va fi elaborată o Hotărâre a Guvernului privind programul de finanțare a Fondului Revolving pentru Eficiență Energetică pentru sectorul public, a unei metodologii pentru calcularea, calibrarea și ajustarea consumului de energie de referință etc.

4. Aspectul instituțional și organizatoric: În vederea realizării prevederilor proiectului Acordului nu este necesară înființarea structurilor noi sau modificarea celor existente. Implementarea Proiectului va fi asigurată de către IP Centrul Național pentru Energie Durabilă, care dispune în structura sa organizațională de o unitate dedicată implementării Proiectului. Totodată, pentru realizarea eficientă a activităților prevăzute, vor fi contractați experți în domeniu.

Instituția responsabilă de semnarea Acordului este Ministerul Energiei.

IP Centrul Național pentru Energie Durabilă, va prezenta Băncii, prin intermediul Ministerului Energiei, rapoarte privind implementarea Proiectului în termen de o lună de la încheierea fiecărui semestru calendaristic.

Va fi aprobat planul anual de activități al Proiectului pentru anul următor, dar nu mai târziu de 1 noiembrie a fiecărui an.

5. Aspectul financiar: Proiectul Acordului ce urmează a fi încheiat cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare prevede contractarea unui împrumut în sumă de 50,00 mil. USD. Suma împrumutului poate fi convertită periodic în altă valută. La fel, pentru finanțarea Proiectului este prevăzută și o componentă de grant de 2,0 milioane USD din cadrul Programului M-GROW. Respectiv, urmează a fi semnat un Acord de grant ce va acoperi componenta de grant din cadrul Programului M-GROW. Condițiile financiare ale împrumutului urmează a fi stabilite în cadrul negocierilor, condițiile standard ale instituției fiind: maturitatea medie maximă este de până la 20 de ani, rata dobânzii variabilă (pentru USD – SOFR 6 luni) plus o marjă variabilă. De asemenea, va fi aplicat un comision de acordare (front-end fee) de 0,25% calculat din suma împrumutului și un comision de angajament de 0,25% aplicat soldului nedeversat.

Până la intrarea în vigoare a contractului, costurile sunt minime și limitate la activitățile curente de negociere și elaborare a documentelor operaționale.

După intrarea în vigoare, costurile implică rambursarea sumei principale, a dobânzii și a comisioanelor aferente împrumutului de 50 mil. USD care se vor efectua integrat din Bugetul de Stat.

Proiectul va genera economii financiare la nivelul bugetelor publice centrale și locale prin diminuarea cheltuielilor cu energia termică și electrică în clădirile publice eficiente.

Cheltuielile privind funcționarea Echipei Tehnice de Proiect din cadrul CNED, angajarea consultanților individuali, auditul independent, instruirile și dotările tehnice necesare sunt acoperite integral din sursele Împrumutului și Grantului prin Partea 2 a Proiectului (Asistență Tehnică și Suport pentru Implementare), nefiind necesare alocări financiare suplimentare neprevăzute din bugetul de stat.

Resursele financiare din împrumutul respectiv vor fi utilizate pentru finanțarea Proiectului menționat.

Aspectul temporar: Proiectul Acordului va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova și îndeplinirii tuturor condițiilor specificate în proiectul Acordului, dar nu mai târziu de 150 de zile de la data semnării acestuia.

Data-limită pentru retragerea sumelor din împrumut este 30 decembrie 2031.

Rapoartele de implementare a Proiectului urmează a fi prezentate semestrial.

Banca poate anula soldul netras al împrumutului în caz de lipsă de progres al Proiectului.

Intrarea în vigoare a Hotărârii de Guvern la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este argumentată prin necesitatea asigurării implementării cât mai curând posibil a măsurilor de eficiență energetică, în vederea reducerii consumului de energie și atenuării impactului creșterii prețurilor la resursele energetice.

Având în vedere natura juridică a acordurilor financiare internaționale încheiate cu Banca Mondială, aplicarea provizorie nu este prevăzută și nici aplicabilă.

După închiderea perioadei de debursare (30 decembrie 2031), rămân în vigoare obligațiile financiare de achitare a ratelor și dobânzilor conform graficului, obligația de păstrare și arhivare a documentelor justificative de achiziție și financiare pentru audit, precum și obligația menținerii și administrării durabile a mecanismului revolving creat la CNED din economiile de energie colectate.

C. Rezultatele negocierilor

În scopul negocierii proiectului Acordului va fi împuternicită delegația oficială în baza Hotărârii Guvernului Republicii Moldova. Negocierile vor avea loc în limba engleză.

D. Mandatul pentru negocieri (la solicitarea împuternicirilor pentru negocieri)

În vederea negocierii proiectului Acordului dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în sumă de 50,0 mil. USD. va fi împuternicită delegația oficială, conducătorul căreia va fi **dl Vitalie MÎȚA**, Secretar de Stat al Ministerului Energiei, care va fi desemnat să semneze toate actele aferente procesului de negociere.

Din delegația oficială a Republicii Moldova vor face parte reprezentanți ai Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, Ministerului Energiei, Ministerului Sănătății, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Mediului, Ministerului Muncii și IP Centrul Național pentru Energie Durabilă. Scopul negocierilor este de a stabili textul final al Acordului și condițiile financiare ale acestuia în vederea finanțării măsurilor de eficiență energetică în clădirile publice și crearea Fondului Revolving pentru Eficiență Energetică. Valoarea împrumutului nu poate depăși 50,0 mil. USD. Negociatorii nu pot accepta condiții sau alte obligații care ar afecta sustenabilitatea datoriei de stat a Republicii Moldova.

E. Procedura negocierilor

Proiectul Acordului a fost înaintat Ministerului Energiei de către Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

În prezent sunt alte proiecte similare, precum „Eficiență Energetică în Moldova (MEEP)”, finanțat de BEI/BERD/UE, care vizează 10 spitale la nivel național; „Tranziția Durabilă către Eficiență Energetică în Moldova (STEEM)”, finanțat de Banca Mondială, care vizează 46 de școli din întreaga țară și „Inițiativa pentru dezvoltarea infrastructurii publice durabile prin renovări de eficiență energetică (INSPIREE)”, care prevede implementarea măsurilor de eficiență energetică în 16 clădiri ale instituțiilor de învățământ superior și 14 clădiri ale spitalelor raionale, fiind în valoare de 73,0 mil. EUR.

Negocierile se vor desfășura în format online, prin intermediul videoconferințelor, iar limba de comunicare va fi engleza. Conducătorul delegației oficiale **dl Vitalie MÎȚA**, Secretar de Stat al Ministerului Energiei, va fi desemnat să semneze toate actele aferente procesului de negociere.

Textul autentic al Acordului va fi semnat electronic și/sau olograf, în limba engleză, aceasta fiind de referință.

Acordul va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova, urmând să intre în efectivitate din momentul îndeplinirii tuturor condițiilor specificate în proiectul Acordului.

**Secretar general
al ministerului**

Digitally signed by Grițco Andrei
Date: 2026.09.29 11:26:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Andrei GRÎȚCO